

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/211/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201634
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519201634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávne veci starostlivosti súdu o maloletú A. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa, dieťa rodičov - matka: U. Q. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XXX, zastúpená JUDr. Patrikom Kovalčíkom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie sv. Mikuláša č. 20, 064 01 Stará Ľubovňa, otec: Q. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. č. XXX, o návrhu matky na zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/56/2018 zo dňa 30.5.2019 v I. výroku v časti úpravy styku tak, že otec Q. V. je oprávnený stretávať sa s maloletou A. V. každú párnú sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. v prítomnosti matky.

II. Matka je povinná maloleté dieťa na styk riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi v stanovenom čase v mieste svojho bydliska.

III. Otec je povinný maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať a odovzdať matke v mieste jej bydliska.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 28.11.2019 matka žiadala aby súd zmenil rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 4P/56/2018 vo výroku I. v časti úpravy styku a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. dcérou každú párnú sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že stretnutia sa uskutočnia vždy v jej prítomnosti. Návrh odôvodnila tým, že napriek prísľubom otca, otec úprava styku podľa poslednej dohody nedodržiava, nebuduje si s dcérou vzťah, o dcéru neprejavuje záujem, na stretnutia vôbec nechodí. Stretnutia otca s dcérou bez prítomností matky vzhľadom na jej psychický stav nie sú možné.

2. Súd uznesením č.k. 2P/211/2019-23 zo dňa 2.12.2019 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, otcovi dieťaťa doručil návrh a vyzval ho aby sa k nemu vyjadril.

4. Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 18.2.2020 uviedol, že s návrhom súhlasí. Ako dôvod prečo sa nestretáva s dcérou označil konanie matky, ktoré smeruje k tomu, aby sa dcérou nestretával. Tvrdil, že matka dcéru ovplyvňuje a tá má voči nemu a jeho rodičom odmeraný postoj. Vyjadril presvedčenie, že vhodným riešením by bola návšteva detského psychológa, ktorý bude nápomocný k vybudovaniu si jeho vzťahu s dcérou. Rovnako by s matkou dieťaťa mali absolvovať

psychologické vyšetrenie, nakoľko podľa neho matka má nezdravý vplyv na dcéru, čo sa prejavuje aj v jej správaní. Verí, že o niekoľko rokov si dcéra urobí vlastný názor na konanie rodičov.

5. Pojednávania dňa 27.2.2020 sa otec dieťaťa nezúčastnil, napriek tomu, že mu predvolanie bolo riadne a včas doručené, svoju neúčasť písomne ospravedlnil, súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti.

6. Na pojednávaní matka dieťaťa na podanom návrhu trvala, uviedla, že od poslednej úpravy styku otca s dcérou, sa otec s mal. A. stretol iba raz a to v dĺžke 40 minút. Na stretnutia podľa poslednej úpravy styku nechodí, termíny nedodríava, ani vopred ju neupovedomí o tom, že nepríde, tak ona ako aj dcéra sú z toho v strese, či príde alebo nie, nemôžu si urobiť vlastný program, pretože čakajú na otca dieťaťa. V súčasnosti sa stav dcéry zhoršil, opäť navštevujú psychologičku a aj triedna učiteľka ju upozornila, že sa dcére zhoršila aktivita na vyučovaní. Od dcéry vie, že s otcom sa bez jej prítomností nechce stretávať.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní potvrdila, že z vyjadrenia mal. dieťaťa bolo zistené, že otca nemá rada, nechce aby za ňou chodil, sám otec dieťaťa im uviedol, že rozhodnutie súdu v časti úpravy styku nerešpektuje s odôvodnením, že nie vždy mu vyjde ísť za dcérou. V starostlivosti matky o dieťa neboli zistené nedostatky, preto navrhlo návrhu matky vyhovieť a styk otca s dcérou upraviť podľa návrhu matky.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom celého spisového materiálu týkajúceho sa starostlivosti súdu o mal. A. na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni sp. zn. 4P/56/2018 zo dňa 30.5.2019 súd I. výkonom schválil rodičovskú dohodu ktorou okrem iného sa rodičia dohodli, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu od 13.00 hod do 17.00 hod, s tým, že stretnutia sa do 1.12.2019 uskutočnia v prítomnosti matky.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané osobné, majetkové a zárobné pomery. Ďalej sa v správe uvádza, že z vyjadrenia matky dieťaťa vyplynulo, že otec bol od 1.6.2019 za mal. A. len raz, stali sa situácie, kedy si chcel otec vymeniť termín, ale následne, či mu nový termín vyhovuje matke nepotvrdil, ani sa už neozval. Matka mu dala aj nový termín, ale sa neozval. Mal. A. chcela chodiť na krúžok ale nemôže, lebo v tom čase sa má stretávať s otcom, ktorý za ňou nechodí. Počas adaptačnej doby v trvaní cca 6 mesiacov, kedy si mal vytvárať vzťah s mal. A. sa vôbec nesnažil. S matkou nekomunikuje či príde alebo nie, neuviedol dôvod prečo neprišiel a nedodríaval žiadane intervaly stretávania. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že posledných cca 3 mesiace sa jej vôbec neozval, neopýtal sa ako sa dcéra má. Z vyjadrenia otca kolízny opatrovník zistil, že podľa neho sa s matkou dieťaťa nedá komunikovať. Od mája 2019 sa s mal. dcérou nestretáva, za dieťaťom boli jeho rodičia dvakrát, ale boli tam aj rodičia matky a maloletá k rodičom otca neprišla, ignorovala ich. Termíny stretávania podľa rozsudku mu nie stále vyhovujú. Stretnutie s mal. A. neprebehlo už asi 6 mesiacov, podľa neho ho na poslednom stretnutí mal. A. ignorovala, ako keby bol cudzí človek. Mal. A. pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že Q. za ňou nechodí a jej ockom je R.. R. má rada. Nechce aby Q. za ňou chodil, nemá ho rada. Maloletá na otázky ohľadom otca nechcela odpovedať.

11. Z psychologickkej správy z vyšetrení od 9.10.2019 do 25.11.2019, ktorú vypracovala Mgr. Michaela Pagáčová, psychologička vyplýva, že aktuálny postoj dieťaťa k starým rodičom a k otcovi je len dôsledkom ich minulého správania k samotnému dieťaťu (nedodržanie stretnutí, nepravidelný kontakt, ohováranie matky pred dieťaťom a pod.) V kompetenciách psychológa nie je, aby A. vytvoril vzťah k otcovi a k starým rodičom, to je ich úlohou (rešpektovať potreby dieťaťa, pri návšteve byť neutrálny voči matke - nezamieňať si rodičovskú a partnerskú rolu). Z rozhovoru s A. vyplynulo, že sa reálne stretla so starými rodičmi len jedenkrát (po jednom stretnutí v dlhom časovom odstupe - je nemožné, aby sa dieťa cítilo dostatočne bezpečné a bolo pripravené so starými rodičmi odísť). Dohoda, ktorú rodičia uzatvorili v psychologickkej ambulancii nebola dodržaná (len krátkodobý efekt), s otcom dieťaťa psychologička viac v kontakte nebola, neprejavil záujem o individuálnu konzultáciu.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára.

12. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine ďalej len ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

16. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

17. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí

18. Predmetom tohto konania je návrh matky na zmenu úpravy stretávania sa otca s mal. dcérou.

19. Naposledy bolo o úprave styku otca s mal. A. právoplatne rozhodnuté v júni 2019, kedy bola schválená rodičovská dohoda na základe ktorej sa rodičia dohodli, že otec sa bude stretávať s dcérou každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu od 13.00 hod do 17.00 hod, s tým, že stretnutia sa do 1.12.2019 uskutočnia v prítomnosti matky. Otec dieťaťa rozhodnutie súdu nerešpektoval, reálne sa od júna 2019 do času rozhodovania v tomto konaní stretol len raz. Napriek sľubom v konaní sp. zn. 4P/56/2018 otec si k dcére nenašiel cestu, nezačal budovať vzťah s dcérou, nezabojoval o jej dôveru. Napriek tomu, že rodičia sa v konaní 4P/56/2018 dohodli na prechodnom období (do 1.12.2019) počas ktorého sa stretnutia mali uskutočniť v prítomnosti matky z dôvodu prekonania bariéry dcéry k otcovi, otec túto možnosť nevyužil, rozhodnutie súdu nerešpektoval.

20. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnym podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o úprave styku dieťaťa s rodičom, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia dieťaťa. Tak je tomu obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava styku rodiča s dieťaťom stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa.

21. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo k zásadnej a podstatnej zmene pomerov, keďže za obdobie od právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia t.j. od 6.6.2019 do 1.12.2019 sa uskutočnilo len jedno stretnutie otca s dcérou v dĺžke cca 40 minút, pričom sa mali uskutočňovať aspoň dva alebo tri týždenne. Dieťa si nevytvorilo vzťah s jeho otcom, v súčasnosti sa s ním nechce stretávať, ako uviedlo pred kolíznym opatrovníkom otca nemá rado. Otec dieťaťa termíny stretnutí nerešpektuje, ak aj na stretnutie nepríde matku o tom neupovedomí, dieťa je nachystané čaká, potom je sklamané, v strese či otec príde alebo nie.

22. Je zrejmé, že súčasný vzťah otca s mal. A. je naštrbený, otec dcéru nenavštevuje, dokonca aj jeho postoj v tomto súdnom konaní, keď s návrhom súhlasil a súdneho pojednávania sa nezúčastnil svedčí o tom, že nemá záujem sa stretávať s mal. A. v takom rozsahu ako sa dohodol s jej matkou v konaní 4P/56/2018.

23. Z dôvodov, ktoré boli vyššie rozvedené súd zmenil rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 4P/56/2018 zo dňa 30.5.2020 a upravil styk otca s dcérou podľa návrhu matky, t.j. každú párnú sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod. v prítomnosti matky.

24. Je nutné zdôrazniť, že rodičovi, ktorému mal dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti sú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti, tento rodič nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom aby využíval možnosti na to aby mal na výchovu dieťaťa vplyv. Na druhej strane pri úprave styku je povinnosťou súdu prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia ako aj na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Kritériami podľa ktorých sa súd pri úprave styku spravuje, okrem iného sú vek, zdravotný stav, citový vzťah k rodičom, predovšetkým rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije.

25. Súd uložil rodičom aby si dieťa odovzdali a vyzdvihli v mieste bydliska matky. Rovnako bolo uložené matke aby mal. A. na styk s otcom riadne pripravila to zamerané tak po materiálnej ako aj po psychickej stránke správnou motiváciou a usmernením.

26. V závere súd apeluje na rodičov aby sa snažili o korektnú komunikáciu a eliminovali vzájomné konflikty v záujme ich spoločného maloletého dieťaťa.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.